

ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗ ΓΛΩΣΣΑ ΚΑΙ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑ

2-6-2023

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ

ΘΕΜΑ Α

A1

Θεματικά κέντρα απάντησης

Ο συντάκτης:

- καταδικάζει τον διαχρονικό εξευτελισμό της γυναίκας από τον άνδρα
- διατείνεται ότι η κάθε μορφής βία σε βάρος των γυναικών ερείδεται στην αντίληψη περί κατωτερότητάς τους
- επισημαίνει τη συχνή άσκηση ωμής βίας εναντίον των γυναικών σε πολλά μέρη του κόσμου αλλά και την άσκηση ηπιότερων μορφών βίας στις δυτικές κοινωνίες, όπου η ωμή βία είναι παράνομη
- καταλήγει προτρέποντας τους αναγνώστες να αναλάβουν δράση για αποκατάσταση της αδικίας που υφίστανται οι γυναίκες.

ΘΕΜΑ Β

B1.

- 1.γ
- 2.γ
- 3.β
- 4.β
- 5.α

B2.

Προφανώς: έμφαση – τονίζει την παραδοχή ότι οι διαφορές ανδρών και γυναικών είναι αυτονόητες

όμως: αντίθεση – εκφράζει την αντίθεση ανάμεσα στην ύπαρξη διαφορών ανάμεσα στις γυναίκες και τους άνδρες και στο γεγονός ότι στις περισσότερες εκφάνσεις της ζωής μας είμαστε δρώντα άτομα

δηλαδή: επεξήγηση – επεξηγεί την προαναφερθείσα άποψη ότι στις περισσότερες εκφάνσεις της ζωής μας είμαστε δρώντα άτομα

επειδή: αιτιολόγηση – αιτιολογεί 'γιατί οι γυναίκες είναι μια ομάδα θυμάτων, η οποία διατρέχει μονίμως τον κίνδυνο να υποστεί βία κάθε μορφής.

ώστε: αποτέλεσμα – εισάγει το αποτέλεσμα του γεγονότος ότι είναι έντονος ο διάλογος περί θύματος.

B3.α. Γλωσσικές επιλογές / εκφραστικά μέσα με τα οποία υπηρετείται η πρόθεσή του συγγραφέα να ευαισθητοποιήσει τον αναγνώστη / την αναγνώστριά για τις αδικίες σε βάρος των γυναικών είναι:

- **η χρήση του α' ρηματικού προσώπου:** «αναλογιζόμαστε συμπονούμε/προσπαθούμε»

Με τη χρήση του α' ρηματικού προσώπου

- Ο συγγραφέας συμμετέχει, αφού μοιράζεται με τον αναγνώστη την ίδια οπτική γωνία.
- Δημιουργείται μια αίσθηση οικειότητας (αμεσότητα) ανάμεσα στον πομπό και στον δέκτη, αφού εντάσσει τον εαυτό του μέσα σε ένα ευρύτερο σύνολο ατόμων, γίνεται «ένα με αυτούς», μιλάει «μαζί με αυτούς και γι' αυτούς».
- Η χρήση του αποπνέει συλλογικότητα, ενώ ο λόγος αποκτά αμεσότητα και έτσι πετυχαίνει να τους ευαισθητοποιήσει κατά τον καλύτερο και πιο αποτελεσματικό τρόπο.
- Αποδίδει συλλογική ευθύνη / τονίζεται η ανάγκη για δραστηριοποίηση των του ίδιου και των αναγνωστών.

- **συναισθηματικά φορτισμένος λόγος:** «ενοχή /αδικία /συμπονούμε/θύματα...»

Με τη χρήση λέξεων με έντονο συναισθηματικό φορτίο προσελκύει την προσοχή του αναγνώστη και πετυχαίνει την ευαισθητοποίησή του.

- **ασύνδετο σχήμα:** «να αναλογιζόμαστε με ενοχή τη μεγαλύτερη αδικία που υπήρξε από καταβολής κόσμου, να συμπονούμε τις αμέτρητες γυναίκες θύματα,»

Με το ασύνδετο σχήμα: ο συγγραφέας αποσκοπεί στο να δώσει ένταση, έμφαση στον λόγο και να χρωματίσει συναισθηματικά το λόγο του.

- **χρήση προτρεπτικής υποτακτικής:** «δεν μπορεί παρά να αναλογιζόμαστε με ενοχή τη μεγαλύτερη αδικία που υπήρξε από καταβολής κόσμου, να συμπονούμε τις αμέτρητες γυναίκες θύματα, και να προσπαθούμε να οραματιζόμαστε δικαιοσύνη»

Με τη χρήση της προτρεπτικής υποτακτικής ο συγγραφέας εξυπηρετεί την πρόθεσή του να ευαισθητοποιήσει τον δέκτη προτρέποντάς τον να αναλάβει δράση για αποκατάσταση της αδικίας σε βάρος των γυναικών.

ΣΗΜΕΙΩΣΗ: Οι μαθητές έπρεπε να αναφέρουν δύο γλωσσικές επιλογές / εκφραστικά μέσα

B3.β. Μέρη της αντίθεσης: κλασικός φεμινισμός («ο φεμινισμός...πράγματα») – νεοφεμινισμός («Αντιθέτως,...ξεπεράσουμε»)

Σκοπός της Μπελίντα Κανόν είναι η **ανάδειξη των διαφορών ανάμεσα στο κίνημα του φεμινισμού** -του οποίου η ίδια είναι θιασώτης, όπως γίνεται φανερό από τη χρήση α' πληθυντικού προσώπου («επιμένουμε», «αλλάξουμε»)– και του νεοφεμινισμού τον οποίο απορρίπτει («ο νεοφεμινισμός και οι θεωρίες ταυτότητας φύλου επιμένουν σε ένα είδος ντετερμινισμού, τον οποίο εμείς επιδιώκουμε να

ξεπεράσουμε»). Ο σκοπός αυτός εξυπηρετείται από την επιλογή της να χρησιμοποιήσει τη μέθοδο της αντίθεσης.

ΘΕΜΑ Γ

Ενδεικτικοί άξονες απάντησης

Συναισθηματική κατάσταση	Κειμενικοί δείκτες
Ντροπή	Επανάληψη: «να φανώ άντρας» Εσωτερικός μονόλογος: «Τι σόι άντρας είναι αυτός που...»
Ταραχή, Αγωνία/ νιώθει άχρηστος και αποτυχημένος/ δειλία	Ασύνδετο σχήμα: «να φανώ άντρας, να πάψω να κρύβομαι, να τη βάλω να καθίσει απέναντί μου, να την κοιτάξω στα μάτια..»
Ταραχή, δειλία	Ασύνδετο σχήμα: «που κρύβεται από τη γυναίκα του, που της λέει ψέματα, που αρνείται να αντιμετωπίσει στα ίσα την πραγματικότητα, να πει πως ό,τι έγινε έγινε..»
Απόγνωση	Αφήγηση: « Γιατί πάνε...Ραφήνα-»
Απαξίωση του ανδρισμού του/ προβολή πατριαρχικού στερεοτύπου	Επανάληψη/Αντιθέσεις: «Οι αληθινοί άντρες..πρακτικά»

Επιπλέον κειμενικοί δείκτες: μεταφορές, παρομοιώσεις, τίτλος, είδος αφηγητή

=> Οι μαθητές μπορούν να διαφωνήσουν, να συμφωνήσουν ή να δεχθούν εν μέρει τη στάση του αφηγητή αρκεί να τεκμηριώσουν επαρκώς τη θέση τους.

ΘΕΜΑ Δ

Ενδεικτικοί άξονες απάντησης

Κειμενικό είδος: Ομιλία

Πομπός: Μαθητής

Δέκτης: Συνδημότες

Γλώσσα: Αναφορική λειτουργία γλώσσας με στοιχεία προφορικότητας

Ύφος: Οικείο, πληροφοριακό με χρήση α' και γ' ρηματικού προσώπου

Προσφώνηση: Αξιότιμε κύριε Δήμαρχε, αγαπητοί συνδημότες,

Πρόλογος:

- Αναφορά στην αφορμή της εκδήλωσης (Η Παγκόσμια Ημέρα Προστασίας των Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων) και στην ιδιότητα του ομιλητή
- Μετάβαση στο θέμα

ΖΗΤΟΥΜΕΝΟ Α: Φαινόμενα παραβίασης των δικαιωμάτων της γυναίκας στη σύγχρονη εποχή στον ιδιωτικό και δημόσιο βίο:

- Επιχειρήματα από το κείμενο αναφοράς

Ιδιωτικός βίος

- Βιασμοί, οικογενειακή Βία, σεξουαλική παρενόχληση
- Στερεοτυπικές αντιλήψεις σε βάρος των γυναικών (κατωτερότητα γυναικών)

- Πρόσθετα επιχειρήματα

-γυναίκοκτονίες

-στερεοτυπικές αντιλήψεις στην εκπαίδευση: Υποστηρίζεται πως στα κορίτσια, λόγω ιδιοσυγκρασίας, ταιριάζουν οι ανθρωπιστικές και θεωρητικές σπουδές - περιορισμένη ανάδειξη των γυναικών σε επιστημονικούς και ερευνητικούς κλάδους που θεωρούνται ανδροκρατούμενοι.

Δημόσιος βίος

- Σεξιστικός τρόπος παρουσίασης των γυναικών από τα μέσα ενημέρωσης και κοινωνικής δικτύωσης
- Διακρίσεις στον επαγγελματικό τομέα σε βάρος τους.(υποαπασχόληση, αποκλεισμός τους από υψηλόβαθμες θέσεις, ...)
- Περιορισμένη εκπροσώπηση στην πολιτική ζωή και σε θεσμικά όργανα.

ΖΗΤΟΥΜΕΝΟ Β: Πώς μπορεί η νέα γενιά να συμβάλλει έμπρακτα στην επίτευξη της ισότητας των δύο φύλων:

- Επιχειρήματα από το κείμενο αναφοράς

-

- Πρόσθετα επιχειρήματα

- Ανθρωπιστική παιδεία με στόχο την αποδόμηση των κοινωνικών στερεοτύπων και των σεξιστικών αντιλήψεων
- Συμμετοχή σε δράσεις για τη διεκδίκηση των δικαιωμάτων της γυναίκας
- Καταγγελία φαινομένων παραβίασης δικαιωμάτων.
- Ανάληψη υπεύθυνων και ισότιμων ρόλων στο πλαίσιο της οικογένειας.

Επίλογος

Συμπέρασμα

Αποφώνηση

Σας ευχαριστώ για την προσοχή σας